

Planinski VESTNIK.

Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani.

Štev. 11.

V Ljubljani, dne 25. novembra 1897.

Leto III.

Dvakrat čez Ture.

Spisal J. M.

(Konec.)

6. O polnoči nazaj čez Ture.

Dolgo smo že lezli po strmem gozdu, ko srečamo mladega fanta, ki jo je urno mahal navzdol. Vprašam ga, koliko je še do vrha.

„Še tri debele ure“, mi odgovori. Sedaj sva pa že začela malo sumiti drvarja. Dobro, da je hodil pred nama. Če kleplje morda kake slabe namene, sva si mislila, mu že pokaževa. Palici sva imela za vsak hip pripravljeni. „Ako nama bo kaj hotel, ga dregnem z ostjo naravnost v trebuh“, je rekel France in tako grdo pogledal, kakor da bi hotel takoj storiti drvarju to „prijaznost“. Prepričana sva bila do cela, da ne prideva še nocoj v Malnico. Zato sem vprašal drvarja, je li morda kje blizu kaka planinska kočica, v kateri bi lahko prenočili.

„Na vrhu“, je odgovoril, „je velika kočica, v kateri dobimo mleka, sira, sploh vsega, kar bomo hoteli“.

Ta odgovor nama je jako ugajal, posebno, ker je vse kazalo na nevihto.

Že se je mračilo, ko smo prišli iz gozda, tedaj se nam je pa odprl razgled daleč na okoli. Kamor koli sva pogledala, nisva videla ničesar drugega, kakor sive meli in skale, izmed katerih je le tu in tam poganjalo kako ruševje. Nad nama so se razprostirala bela snežišča, v ozadju pa, kjer kipi Ankogel v nebo, so se lesketali ledeniki.

Vprašal sem drvarja, kje pridemo čez Ture. V odgovor nama je pokazal visoko nad nami neko škrbino, rekoč: „To je Korntauern“. Izprevidela sva, da

imamo do tja še najmanj poldrugo uro. Poprašal sem ga torej nato za kočo, o kateri je preje govoril.

„Tu ni nobene kočee“, mi je odvrnil.

„Poprej ste pa rekli, da veste za njo; kako se to sklada?“ mu ugovarjam.

„Zmotil sem se“, mi pravi; „tam na planini je samo živina“, in pokaže mi proti precej oddaljenim stenam, na katerih razen divjih koz gotovo ni živega bitja.

„Kam pa hodijo pastirji po noči?“ ga vpraša France.

„Saj živine ni na tej strani“, mi odvrne, „ampak že na Koroškem, bolj proti dolini“.

Sedaj pa res nisva vedela, kaj naj bi mislila o njem. Bilo nama je jasno, da laže. Toda, kaj namerava s tem? Dobro je bilo, da sva se lahko pogovarjala, ne da bi naju razumel. Nisva vedela, ali imava opraviti s hudobnim človekom, ali z norcem. Sklenila sva paziti na vso moč. Ker ni bilo daleč na okoli nobene kočee, v kateri bi lahko prenočili, nam ni kazalo drugače, kakor nadaljevati pot. Stezo so nam kazale dolge prekle, ki so bile zasajene v majhnih razdaljah ob nji. Toda čim više smo prihajali, tem redkejša so bile, ker jih je mnogo porval vihar in sneg podrl.

Kmalu se je popolnoma stemnilo. Čerui oblaki so zagrnili nebo, in že smo slišali iz daljave grmenje, katero ni bilo prav nič prijetno ušesom. Ko smo prišli že blizu prvih snežišč, so se zasvetili ledeniki v žarkem blisku, in grozno je odmeval grom po vrhah. Kmalu je zagrmelo drugič in tretjič; na Ankoglovih ledenikih je nevihta že poskušala svojo moč. Začele so padati težke kaplje.

Hitro smo si poiskali prostor, kjer bi vedrili ali celo prenočili. Našli smo tri votline. V eno je zlezal drvar, v drugo sva vrgla palici in Francetov nahrbtnik, v tretjo, največjo, pa sva se spravila sama. Seveda votlina je gotovo predobro ime za ta kraj; ogromna pečina je namreč slonela napošev na dveh manjših skalah, in pod njo je bilo nekoliko prostora. Tjakaj sva midva zlezla; ko bi bila malo bolj rejena, gotovo ne bi bila mogla pod pečino, toliko ozek je bil presledek. Stisnila sva se kolikor mogoče vkup; ker je bil prostor jako tesen, se niti iztegniti nisva mogla. Za vzglavje nama je služil moj nahrbtnik.

Med tem je nevihta vedno huje razsajala. Blisk za bliskom je razsvetljeval steno, katero sva videla izpod skale, in vmes je strahovito grmelo. Kmalu so začele strele udarjati v najini bližini. Med oglušujočim treskanjem sva slišala bobnenje mimo drevečih se skal, katere so odbijale strele.

Kako nama je bilo pač žal, da nisva šla v Nasfeld, kjer bi že počivala pod varno streho. Sedaj sva pa ležala na ostrem kamenju pod skalo v strašni samoti, v vedni smrtni nevarnosti. Kdo nama je mogel jamčiti, da naju ne ubije že

naslednji trenotek strela, ki je švigala okoli naju, ali da ne butne kaka skala v podpore najine strehe in jih izpodnese; ogromna skala, pod katero sva se zatekla, naju bi zmečkala kakor črva. Začelo je tudi liti, kakor izpod kapa. Ker je bilo najino „prenočišče“ na obeh straneh skoraj popolnoma odprto, naju je dež močil vprav pošteno. Bala sva se tudi, da ne bi kak hudournik zašel pod najino streho, ker je bila precej nagnjena. Vendar naju to ni toliko skrbelo, kakor treskanje.

Od začetka sva se osrčevala in se izkušala premotiti, da ni nobene nevarnosti. Ko pa je nevihta razsajala vedno huje, ko so skale bobnele vedno pogosteje in so vedno gostejši bliski izpreminjali črno noč v svetel dan, sva spoznala, da najino življenje ni vredno rjavega žrebља. Vkljub temu sem bil vsakega bliska vesel. Mislil sem si: dokler bom videl bliskanje in slišal grmenje, je moja koža gotovo še cela; strele, katera me bo ubila, ne bom niti videl, niti slišal.

Nekaj časa sva se pogovarjala, kolikor se je dalo med takim treskanjem, potem pa sva obmolnila. Prišle so nama na misli stvari, katerih se spomni človek le takrat, kadar že gleda smrti v oči.

Kako sva se pač oddahnila, ko je začela nevihta ponchavati. Vedno redkeje je treskalo, in čez nekoliko časa nama je le še zamolklo grmenje donelo na uho. Slednjič je tudi to nehalo. Slišala sva samo še čofotanje dežja, ki je odskakoval od skalovja in naju škropil. Toda za to se nisva zmenila veliko in kmalu sva zaspala.

Zbudil me je oster veter, ki mi je pihal v glavo in hrbet. Deževalo ni več; nastopila pa je gosta megla, da nisem nikamor videl izpod skale. Zdramil sem Franceta in ga nagovarjal, da bi odrinila.

„Kam hočeva v taki megli?“ je zagodel prav zaspano. „Raje spiva“.

Nekoliko časa sva še ležala, toda začelo naju je jako zebsti; vrhu tega sva bila tudi vsa premočena. Zato se France ni več upiral mojemu nasvetu, in zlezla sva izpod skale. K sreči je bil že veter razgnal meglo; samo zadnji njeni kosi so se še drevili kakor nočne pošasti črez vrhove na koroško stran. Nad nama se je razpenjalo jasno nebo, na katerem je migljalo tisoč in tisoč zvezd. Noč je bila svetla, toda jako mrzla. Pogledala sva na uro; bilo je ravno enajst, mislila sva pa, da bo najmanj že dve — tako dolga se nama je zdela ta noč.

Oprtila sva nahrbtnika, izvlekla iz votline palici in šla klicat drvarja. Kmalu je prilezel iz svojega brloga, še ves zaspan. Vprašal ga sem, če se je kaj bal.

„Nič“; je odgovoril, „napil sem se žganja in zaspal“.

Sedaj je govoril gotovo resnico, zakaj poznalo se mu je, da je bil še malo „trd“.

Odrinili smo proti vrhu. Po stezi je drl hudournik, katerega smo morali po nekod bresti; včasih smo hodili po skalah, ki so molele iz njega, ali pa smo si

sami poiskali bolj suho pot. To pa ni trajalo dolgo, zakaj kmalu smo prišli do snežišča, ki se je raztezalo skoraj do škrbine.

Bilo je ravno polnoči, ko smo dospeli na vrh „Korntauern“. Sedli smo in se ozrli okrog. Krasno so se bleščali v jasni noči ledeniki Ankoglovi. Ko ne bi bilo onih tujcev, katera sta nas zavrnila, bi morda ležali ob tem času že mrtvi v kaki razpoki med njimi. Dolgo se nismo mudili na vrhu, ker je brila jako mrzla sapa. Spustili smo se v dolino. Težavi pa še ni bilo konec. Na tej strani je bilo namreč vse oblačno, in vladala je črna tema. Nismo hodili dolgo, pa smo že izgubili stezo. Začeli smo je iskati, to pa ni bilo ravno lahko v tako temni noči. Lezli smo črez velikanske pečine in prostrane meli, ki so bili pogosto pokriti s precej velikimi skalami. Ker nisem videl niti stopinje naprej, sem priletel pogosto prav pošteno ob kak rob. Palica mi je rešila več ko enkrat če ne življenja pa vsaj noge; z njo sem preiskoval tla pred seboj in na njo se lovil.

Kako sta France in drvar hodila, ne vem; lezli smo namreč precej narazen, da bi hitreje našli pot. Eden, smo mislili, bo že naletel na njo. Da sta pa tudi včasih objela kako skalo, mi je ovajalo njiju rentachenje, katero sem čul tu in tam.

Lezli smo že gotovo eno uro, ko nama zakliče drvar, naj ne hodiva več navzdol, ampak raje vprek; tako, je trdil, moramo priti na pot. Poslušala sva ga, toda sedaj je bilo še slabše. Prišli smo do majhnega jezera (Tauernsee), katero je pokrivala tanka ledena skorja. France se je plazil po srednjem bregu, drvar je še bolj spodaj nekje godrnjal, kadar je telebnil ob kako skalo, jaz pa sem lezel po zgornjem bregu, včasih po vseh štirih, včasih po treh, kakor je že kazalo. Ko sem malo zlezal, malo padel v neki kotel, sem prišel do velikega snežišča. France je klical globoko pod menoj, naj grem doli. Odpeljal sem se po snegu in sem bil hipoma v dnu. Drvar ni vedel več, kam bi se obrnili. Uverjena sva bila sedaj, da naju je le zato vabil s seboj, ker se je bal sam po noči črez Ture, in ker ni znal dobro poti. Zato naju je tudi vprašal v Bekštajnu, če imava kak zemljevid. Toda kaj pomaga najboljši zemljevid v temni noči!

Sedli smo in premišljevali, kaj bi storili. Sedaj sem se šele spomnil, da imam v nahrbtniku svetilnico. Zakaj se nisem že preje domislil tega, še danes ne vem. Prižgal sem jo in jo dal drvarju. Ko smo še zlezli črez neko strmo pečevje ob robu vrtoglavih prepadov, smo kmalu zadeli na pot. Tu in tam smo jo še izgrešili, toda s svetilnico smo jo vselej našli hitro. Začelo se je ravno malo daniti, ko nam je pogorela sveča.

Po jako grdem potu skozi smrekov gozd smo prilezli naposled v dolino. Bili smo vsi premočeni. Črevlji so bili tako težki, da se mi je zdelo, kakor da bi nosil uteži na nogah. Zato smo pač lahko z veseljem pozdravili prvo hišo, katera nam je naznanjala, da je vas Malnica blizu. Zvonilo je ravno dan, ko smo prišli tja. Krenili smo naravnost v edino, pa jako dobro gostilnico, ki je bila že odprta. Gostilničarica, prijazna starikava žena, nama je ukazala prinesiti gorke

vode, da sva si umila noge, zraven naju pa je prav pridno oštela. „Dandanes“, je dejala, „je mladi svet ves neumen. Po noči lezeta po takih krajih, kamor si ljudje navadno ne upajo niti po dnevu; in pa še v takem vremenu! Ako je bilo v dolini tako, da smo mislili, da bo sodnji dan, kakšno je moralo biti šele v gorah. Boga zahvalita, da sta prišla živa doli. Res angelji so vaju varovali. Vsaj pravim: pametni imajo po enega angelja varuha, nespametni jih imajo pa po devet“.

Midva sva jo mirno poslušala in ometala pridno pajčevine po želodec, potem pa sva legla na klop in zaspala.

Ostala sva v gostilnici še do desetih, da se nama je posušila obleka, nato sva pa odrinila — drvar jo je bil že pobrisal, ko sva spala, proti Gornji Beli. Poprej sva se pa morala še „ovekovečiti“ (kakor je rekla gostilničarica) v knjigi, v katero se zapisujejo tujei.

„Zapišita tudi“, je rekla, „kako se vama je godilo ob nevihti, da pokažem vsakemu, kdor bi hotel v slabem vremenu črez Ture“.

Rada sva ji ustregla, potem sva pa odšla po dolini ob potoku Malnici, ki dela par prav lepih slapov. Posebno Cehnerfal je kaj krasen. Občudovala sva še silno zidovje starega gradu „Groppenstein“, nato sva pa zavila po strmem klanecu navzdol v Gornjo Belo. Ta trg jo pa tako dolgočasen, da sva jo ubrala kar naprej po Belanski dolini proti Sahsenburgu.

Ko sva prišla že proti večeru v Patendorf in zagledala na neki hiši viseče strugotine in napis „Studentenherberge“, se nisva mogla več ustavljati neki notranji sili, ki je tako močno vplivala na najino voljo in noge, da sva se hipoma znašla v gostilnici. Ta dan sva šla spat s kurami, s katerimi pa nikakor nisva vstala. Ura je bila že osem proč, ko sva se šele zbudila.

Popolnoma okrepečana sva se odpravila v pol ure oddaljeni Sahsenburg, kjer sva prišla zopet do železnice. Ravno o pravem času sva primahala na postajo, da sva še ujela vlak, ki je prižvižgal po Dravski dolini navzdol, in popoldne sva že z veseljem pozdravila domače snežnike.

N a K r n !

Spisal A. Strés.

„Meseca avgusta t. l. priredi Soška podružnica skupen izlet na Stol (1667 m)“ — ta vest v Planinskem Vestniku me je prav prijetno iznenadila. Saj je človek družabno bitje, hrepeneče po društvu; kaj pa je lepšega, kot v veseli družbi plezati na sinje gore!

Pogosti skupni izleti so vredni priporočila posebno še zaradi družega vzroka. Razen navdušenih hribolazcev, občudovateljev prekrasne narave, se udeležuje skupnih

izletov tudi veliko „slepih“ turistov. Ti se pridružujejo le zaradi vesele družbe, za naravo pa so blagovolili biti doslej slepi. Ko pa vendar kedaj prilezejo na kak vrh in se jim razgrne pred očmi najlepša preproga, najboljši zemljevid, ko se čutijo nekako proste, vzvišene gospodarje sveta, ko nimajo druge želje, kot da bi mogli s krili letati z vrha na vrh ter si zdaj to, zdaj ono natančneje ogledati: tedaj spoznajo, da ne hodi gospoda na hribe jest, ker v dolini nima teka.

Prav zaradi takih hribolazcev je dobro napravljati skupne izlete na bolj zložne hribe, da kedo ne opeša prezgodaj ter ne napravi trdnega sklepa, da ne pojde več v breg. Najpripravnejši hribi so taki, katerim čepi pod vrhom (če ni planinske kočé) prijazna vasica, kjer se dobi kaj za večerjo in vsaj kaj postelji podobnega, da se okrepcajo udje za hudo pot na vrh. Tak hrib s prekrasnim razgledom je Stol. V podnožju mu stoji več vasic. V Sedlu ali Breginju dobiš svežega piva, dobrega vina, kaj okusnega pod zobe in tudi posteljo. Od tod do vrha prideš v dveh malih urah. Markacije ti ni treba iskati, ker je ni. Vodnika ne potrebuješ: vrh se vidi, prepadov ni, dobra steza se vije po samih pisanih senožetih, okrašenih z belimi pečnicami.

Željno sem pričakoval napovedanega izleta in ga tudi pričakal. Prve dni avgusta meseca sem dobil vabilo Soške podružnice za izlet na — Krn! Prav — sem si mislil — saj na Stolu sem lahko vsak dan, hodimo torej na Krn (2246 m). Odhod za Kobaridce je bil napovedan za 8. dan avgusta ob treh popoldne iz Kobarida do „Kuhinjske planine“, kjer se združimo s Tolminskimi izletniki, ki pridejo od južne strani; tu prenočimo in drugo jutro na vrh.

Da ne bi zamudil, sem prišel že dan poprej v Kobarid. Jako sem se zveselil, ko sem zvedel, da se udeleži izleta več gospodičen in mnogo gospodov.

Drugi dan, ob določeni uri, smo se pričeli zbirati, a šlo je nekam počasi: vsake četrte ure je prišel po eden s kisloveselim obrazom. Pozvedoval sem, zakaj je vse tako klavrno. Povedali so mi, da ne pojde toliko gospodov, kolikor jih je bilo namenjenih, gospodična pa nobena. Ta novica je še mene tako užalila, da sem šel iz sobe na plano, povzdignil oči proti nebu in opazil — da se tudi nebo solzi. Vkljub temu smo se odpravili proti Krnu. Bilo nas je devet. Peli, šalili, smejali smo se do vasi Ladre. Do tod je prav lepa vozna cesta, dalje pa drži ozka, peščena pot navkreber proti Libušnjemu. Polagoma se je zvedrilo, in solnce, hoteč popraviti, kar je zamudilo, je pripekalo toliko huje. To nam je vzelo veselje za šale. Ob znoju smo dospeli v Libušnje. Vas sama na sebi ni posebno lepa, niti nje lega zanimiva, a gosto sadno drevje, v katero je skrita, prikriva vse nedostatke.

Tu sta se nam pridružila še dva gospoda. Pot vodi z Libušnjega vedno bolj navkreber. Na majhni planoti nad vasjo Vrsno smo počivali. Kakor se ob dežju čreda ovac stiska v gosto gručo, tako je na ravnici pod nami stisnjenih precejšnje število s slamo kritih hiš. Videli smo tudi streho rojstne hiše slavnega našega

pesnika Simona Gregorčiča. Vsem je ta kraj prav ugajal. Pod vasjo leži polje, kar celi gozdi sadnega drevja, niže v dolini se vije srebrna hči planin, ob nji pa bela cesta. Za vasjo so senožeti, pašniki in dalje tam planine. Povsod se oglašajo čredni zvonci, vmes pa odmeva vrisk veselih pastirjev. Nismo utegnili dalje občudovati „planinskega raja“, mudilo se nam je naprej.

Ko smo hodili skoraj že celo uro, smo zapazili na nasprotnem hribu izletnike iz Tolmina. Veselo smo začeli vriskati ter mahati s klobuki v pozdrav — a nobenega odzdrava. Užaljen sem pogledal skozi kukalo in uzrl — par kopic sena.

Še en grič nam je bilo prevaliti, in prišli smo na „Kuhinjsko planino“. Prav lepa in velika planina je to. Koč je čez štirideset vkup; od daleč se vidijo kot vas. Tik teče prav dobra studenčnica. Dospelši v stan, smo se postavili krog ognja, da bi se posušili, a dim nas je le prekmalu izgnal. Malo časa smo bili zunaj, pa so prisopihali Tolminci. Njih lepša polovica je bila precej številna — čast jim! Po kratkem, srčnem pozdravljanju smo posedli po zidovju nekdanje kočee. Prijazni planšarji so nam zakurili sredi torišča velik ogenj. Ko smo preložili nekaj vsebine iz nahrbtnikov v trebušnike, smo pričeli prepevati, dež pa rositi, a ni nas pregnal. Mogočno so se razlegale pesmi visoko v planini v tiho noč. Kako navdušeno se peva, kako je zadovoljnosti srce razigrano, ko sediš v tihi noči ob plapolajočem kresu! Žal, da smo te divote tako redko deležni. Staroslavne veselice o kresu se vedno bolj opuščajo: le še otroci skrbe, da otmo ta lepi slovanski običaj s tem, da zapalijo na kakem bregu malo trnja.

Prepevali smo pozno v noč, dokler nas ni spanec razpršil po svislih. Bolj utrjeni so dobro spali na še presvežem senu, večini pa se je zjutraj poznalo, da je sprejemala obiske kobilic in drugih žuželk, ali pa da je raje poslušala večernico, ki so jo priredili naši sosedje v pritličju nam na čast. Glasbeno orodje so bili izključno le zvonci in verige, pevci pa baritoni: mū!

Zjutraj je vsakemu hribolazcu prvo vprašanje: kako je vreme? Nam tega ni bilo treba vprašati: šumenje dežja nam je povedalo, da lahko malo dalje pospimo. Večina, kateri niso ugajale slamnate pernice, je šla po vsem dežju do pol ure oddaljene gostoljubne Mohove hiše, rojstnega doma zgodovinarja prof. Simona Rutarja. Tudi mi smo pozneje prišli za njimi. V obširnem poslopju smo dobili vsi (sedemindvajset brez nosačev) dovolj prostora. Preljubzniva gospodična nam je pripravila izvrstne kave (hvala ji!), in tri ure smo se tu na razne načine zabavali. Ker je dež le še vedno huje lil in ni bilo upanja, da bomo videli vrh Krna, niti da pojdemo v vedrem domov, smo zlezli v dežne plašče ter odšli proti domu. Brž pod hišo so se ločili poti. Par krepkih pozdravov, in Tolminci so krenili po levi, mi po desni stezi.

Huda pot je bila to! Zunaj nas je močil dež, znotraj pa pot. Hiteli smo namreč tako, da smo bili v dobri uri že na Libušnjem. Postrežljiva krčmarica pri „Francetu“ nam je postregla s suhimi košuljami in z dobrim obedom. Ker

je še vedno lilo, nam pa se pod streho dobro godilo, smo ostali do večera pri kozarcih. Da ni bilo brez petja in napitnic, vezanih in nevezanih, se razume. Ob občem veselju nismo opazili, da se je že zvedrilo; šele mrak v sobi nas je opomnil, da treba odriniti domov. Krasno, čisto višnjevo nebo nas je vabilo zopet na vrh, a izvabilo le dva: mojega prijatelja in mene, drugi so odšli v Kobarid. V dveh urah sva bila v Zaslapenski planini, ki leži nekaj više od Kuhinjske planine. Ker so tu že vsi ležali, sva zlezla i midva na prve svisli. Izvrstno sva spala! Drugo jutro za rana sva dobila v stanu svežega mleka — a glej smole! — že drugič se nama je pripetilo, da nisva oba imela za deset krajcarjev drobiža. To se mora hribolazcu šteti v zanikarnost, katero popravi le s par smodkami.

Jutro je bilo prekrasno. Veselo sva torej lezla proti vrhu, kamor sva dospela v dveh urah ravno ob solnčnem vzhodu. Razgleda si ne upam popisati, in mislim, da ni peresa, ki bi prav narisalo krasoto in dostojno opisalo občutke ob takih trenutkih. Takega užitka ne bo imel nobeden čitalec, kakršnega ima hribolazec ob tako jasnih dnevih. Zrak je bil ta dan tako čist, da ni bilo opaziti na nebu najmanjšega oblaka, niti v daljavi navadne megle; le nad bolj zaprtimi strugami in nad Bohinjskim jezerom je ležala siva odeja. Na severu in severozahodu so se kopali srebrni velikani v zlatem morju solnčnih žarkov. Na zahodu se je divilo oko bolj nizkim zelenim hribom in daleč za njimi krasni italijanski ravni. Jg nama je kazal krasno Adrijansko morje. Pa vzhod? — kaka podoba! Oko ne vidi daleč do Bohinja družega, kot kamenita brda. Doline so podobne preoranemu skalovju. Prav pod nama je ležalo temno Krnsko jezero, menda v najnižji dolini (1383 m).

Že doma sva se zmenila, da pojdeva čez Krn v Bohinj. Krenila sva torej ob strmem južnem robu k preseki med Krnom in Pohoncem, koder vodi steza k jezeru. Solnce je močno pripekalo — bila je že deveta ura. Žeje nisva trpela, snega je tod dosti; napravljala sva si iz njega in citronove kisline prijetno hladilo. V dveh urah sva bila v planini „Na polju“. Od tod je le še četrt ure do okoli 500 korakov dolzega in 200 širokega jezera, ki je napaja sama snežnica. Visoke sive peči Lomeževe in Šmohorjeve se zrealijo v čisti vodi, po kateri plava nebroj ribic. Ne vem, kako se te sirotice prerede. Krušne drobtinice, ki sva jih jim metala, so jih privabile cel oblak h kraju, a nobena ni bila velika nad 10 cm. Ko sva jih bila nakrmila, sva odšla v bližnjo planino „Duplje“, kjer sva počivala do poldne. Od tod naju je vodila steza čez skalovite griče in doline na sedlo med Bogatinom (1998 m) in Mahavščekom (2008 m). Od sedla, ne daleč na levo, je večinoma že zasuta jama kjer so zlato kopali, ali bolje zakopali. Celi hrib iz jame izvoženega kamenja in grušča nam pričuje, koliko zlatega časa in denarja so tu zabili. Od prelaza se pride v dobri četrti ure na vrh Bogatina ali tudi Mahavščka, a razgleda od tod ni nobenega, ker sta oba sredi med večjimi brati.

Šla sva navzdol po kameniti stezi proti „Govnaču“, kamor sva dospela ob štirih popoldne. S početka sva menila tu prenočiti, a ker je bilo še zgodaj, sva

krenila k izviru Savice. Dve dobri uri hoda je do tja. Pot je prav dobra, le kjer se začne viti navzdol proti Savici v brezštevilnih ključih, je hudo strma in dolgočasna. Veselje, da bodeva kmalu videla kraj, kjer se je rodil „Krst pri Savici“, nama je spešilo korake. Radostna sva pozdravila desko, ki nama je pokazala zložno novo pot do slapa. Po stezi grede, se vedno oziraš, kje zapaziš slap, ki tako glasno bobni. Že si na razglednem hodniku, a še nič ne vidiš, ko pa napraviš le še eden korak izza roba, se ti zdi, da si prestavljen na drug svet. Pred teboj strmi velikanska, gola, skoraj navpična stena. Zdi se, kot bi ji krogla bila predrta veliko luknjo, iz katere grmi živa penečina. Nemo sva občudovala prekrasni prizor. Rada bi ostala dalje časa tam, a še dolga pot in bližnja noč sta naju silili naprej. Zadovoljna sva stopala po gozdu proti debelo uro oddaljenemu jezeru. Jezero s okolico ni nama posebno ugajalo — premrtvo je. Nobene vasice ni tod, razen dveh cerkvič, par hiš in hotela za turiste na vzhodni obali jezera. Tu ni čuti vselega ukanja ter petja z bližnjih hribov, le „hči kraljeva pribobni in pesem peva, od nje doma slavno mirnega.“

Ni videti, da je jezero tako dolgo; dve uri sva hodila ob njem do „Touristenhaus“. Dasi sva bila že trudna, sva vendar po kratkem počitku šla še do Bohinjske Bistrice. Bila je krasna noč. Svetli mesec je ravno priplaval izza Črne Prsti in čarobno obseval okolico, ki sva si jo precej dobro ogledala. V Bistrici sva dospela gladna, žejna in trudna. Vse te bolezni je odpravila gostilnica „Pri pošti“. Prav zadovoljna sva bila tu. Ker vozi poštni voz šele popoldne proti Bledu, sva sklenila iti peš. Ob petih zjutraj sva bila že na poti. Gosta megla je ležala po dolini; šele ko sva imela Bitnje za seboj, se je razpršila. Lepa cesta ob vodi se vije po dolgočasnem jarku, katerega stiskajo z desne in leve strme lesnate gore. Po dolgem romanju sva vendar dospela v Bled ter pristrčno pozdravila „podoba raja“. Ni mi treba opisovati bisera kranjske dežele, opisala so ga že mnogokrat dokaj spretnejša peresa; tudi sem prepričan, da je večina čitateljev že uživala krasoto naših krasot.

Čas je le prehitro potekal, in morala sva odriniti v šibko uro oddaljene Lesce. Tu sva dočakala vlak, ki naju je odnesel po lepi dolini ob Savi na Trbiž. Dokler se ni vila tod železna kača, je bil Trbiž neznamen trg, sedaj pa, posebno gorenji del, ni niti podoba prejšnjega. Naši trgi ob Soški dolini (Bole, Kobarid, Tolmin) se lahko ponašajo z dokaj lepšo lego in za tujce vabljivejšo okolico, a morajo ostati neznamen edino zaradi tega, ker jih železnica ne veže s svetom.

Geslo „svoji k svojim“ naju je gnalo še tisti večer do Predela, ker Trbiž sva si že prej večkrat ogledala. Cesta od Trbiža do Predela in dalje do Bolca je ena najlepših in najzanimivejših posebno za tistega, ki hoče gorske velikane ogledovati iz doline. Prav vredno je to pot peš hoditi. Prekrasno je zreti na te strme, skalnate grebene, posebno zjutraj in zvečer, ko jim solnce z zlatom venča glave. Človek ne ve, po katerem bi dalje pasel oči, katerega bolj občudoval. Oči se kar ne

morejo ločiti od enega, že jih drugi vabi s svojo drugačno obliko. Ta je podoben stožcu, ozaljšanemu z nebrom manjših, drug njegov je okroglat kot glava, oni zopet sličen nazobčanemu petelinovemu grebenu. V Rablju si je vredno ogledati bogate svinčene rudnike. Kmalu za vasjo je sicer malo, a lepo Rabeljsko jezero. Zagrajajo je krog in krog sivi stražniki, ki se nemo ogledavaja v jezerski gladini. Ob jezeru se začne cesta vzdigovati ter postaja vedno strmejša, dokler nas ne privede vrh prelaza in do vasi Predela. Tik pred vasjo so pričeli letos zidati novo trdnjavo. Ker je bila že noč, sva hitela v dobro, ceno in prijazno Wallasovo gostilnico. Tu sva se prav dobro okrepčala za pot „na breg sanj“, s katerega naju je drugo jutro pregnalo močno trkanje na vrata. Brzo sva se napravila; skrbni in postrežljivi gazda nama je skuhal kavo, in pred 4. uro sva bila že na potu na Mangart (2678 m).

Od Predela drži še kakih 10 minut državna cesta proti jugu, mimo trdnjave in spomenika junaku Hermanu Hermansdorfskemu (speč bronast lev ob kameniti piramidi), potem šele krene na levo široka, zaznamenovana pot v planino in dalje v kočo Nem. in avstr. plan. društva, kamor sva dospela v dveh urah. Čudila sva se, da so stavili kočo tu sem, ko bi lahko stala še skoraj uro hoda dalje, na lepšem prostoru, s krasnejšim razgledom, in sicer tam, kjer se združuje pot iz Bele Peči z našo; tu je vsaj nekaj ravnega, s travo obraslega sveta, skalovja pa nič. Pred seboj vidimo v nebo kipečo, sivo, strmo, golo glavo Mangartovo. Podobna je nekoliko Triglavovi, če jo opazuješ s Kredarice, le da je ta med Malim in Velikim Triglavom nekoliko potegnjena, ona pa je popolnoma okrogla. Iz te ravnice se zdi, da ni mogoče zlesti na vrh. Steza vodi od tod proti vzhodu ob Malem Mangartu, potem vmes med obema, dalje ob južnem pobočju Velikega vedno više proti zahodu. Obhoditi ga torej treba krog in krog, da se dospe na vrh. Pot ni posebno nevarna, le ob severovzhodnem pobočju, nad vrtoglavo steno, od koder se lahko poskoči naravnost v Belopeški jezeri, je nekoliko preozka in brez držaja. Na dveh drugih, ne tako nevarnih mestih pa je železna vrvi, ki pa je tako napeta, da leži po tleh in je torej nevarno, da se ob njo ne izpodtakneš ter padeš. Ob celi Mangartovi glavi ni markacije; je sicer tu pa tam nastavljen kupček kamenja, ali pa je par podloženih papirnatih trakov, a to je premalo, in veter vse to lahko odnese.

Ob osmih sva bila na vrhu; hodila sva torej štiri ure (navadno jih računajo od Predela pet). Razgled se ne da popisati! Bil je prekrasen, posebno proti severju in zahodu; le morje je bilo nekam megleno. S prostimi očmi sva prav lepo videla kočo na Kredarici. Najlepša panorama z Mangarta pa ni v daljavi, ampak v njegovi okolici. Obkrožuje ga množica bratov skoraj iste oblike in visokosti, le oče Triglav, njih kralj, je za glavo višji. A ne, da bi si podajali roke, vsak stoji za se, kot bi bil jezen na druge. Vsak ima do družega ozek, a strašen, temen jarek. Stojte pa tako blizu drug pri drugem, da se zdi, da so površje zemlje njih

glave, po katerih je voda izorala nekaj brazd. Poldrugo uro sva občudovala gola rebra sivih velikánov ter strmela v strašne globočine, iz katerih je pričela vstajati tenka meglica. Bala sva se, da naju ne zapre na vrhu. Poiskala sva torej v kupu kamenja spravo s spominsko knjigo ter se vpisala. Na brzo roko sva jo pregledala ter videla, da pohajajo na Mangart le Nemci; Slovenec je zapisan le na vsaki deseti strani. Spravila sva knjigo ter krenila navzdol. Med potjo sva srečala tri hribolazce, ki so lezli na vrh. Želela sva jim lepega razgleda, a imeli so smolo. Predno so dospeli na vrh in midva h koči, je bila že vsa glava ovita v gosto meglo.

Pol ure pod kočjo sva krenila po krajšici, ob vzhodnem pobočju Planje (1554 *m*) v Log. Okrepčavši se, sva mahala dalje po državni cesti ob Koritnici, mimo trdnjave na Klužah v Bole. (Nekoliko više od te, na obronku Rombona 2210 *m* delajo letos še eno).

Prekrasno lego ima ta trg. Čedne hiše so raztresene ob nizkem brežuljku, pod njim pa se razprostira velika, pisana ravan, ki jo ščitijo na severju trije strni velikani: Rombon, Prestreljenik (2503 *m*), Kanin (2582 *m*). Na vzhodu, v kotu med cestama na Predel in v Sočo, kipi v nebo rtasti Svinjak (1639 *m*), proti jugu pa zapira pogled dolgi Polovnik (1481 *m*). Sredi doline se vije bistra Soča. V bližini trga so kopaljšče, strelišče, dva slapa i dr. Cene so tu zmerne, postrežba prav dobra. Kar zahaja letovišnikov v Soško dolino, jih največ ostaja v Bolcu. Škoda, da ni železnice.

Iz Bolca sva šla drugi dan skozi Plužna k ondotnemu slapu. Ta se ne ponaša z visokim padom, pač pa širokim curkom. Po stezi, med njivami, sva dospela v polu ure do državne ceste, kjer opozarja deska Slov. plan. društva popotnika, da vodi ta steza k Pluženskem slapu. Še četrť ure po cesti, pa smo pri drugi deski, ki nam kaže pot k slapu „Boki“, ki ga že s ceste opaziš. Temu se sme po vsej pravici reči, da je krasen — naš Peričnik. Močan curek pada raz visoko, navpično steno v globoko strugo, kjer se razprši v hladno meglo vodenega prahu.

Predno je odzvonilo poldne, sva bila v Kobaridu ter tako dovršila pot okoli našega prelepega planinskega sveta, o katerem je zapisal dne 8. avgusta 1827. l. sloveči angleški prirodoslovec in pisatelj Humphry Davy pod Korenom naslednje besede v svoj dnevnik:

„Razgled od Beljaka dalje po dolini je krasen. Na gornjo stran se pokažejo zdaj pa zdaj sneženi gorski grebeni; toda šele, ko se obrne pot bolj navzdol, ti razgrnejo gore vse svoje veličastvo. Njih oblika je najplemenitejša, njih barvnost je mnogovrstna, in najvišji, s snegom zaodeti vrhovi se tičejo neba, pod njimi pa se razprostira srednje gozdnato gorovje in lepe, zelene, globoke doline. Zares, ne poznam pogleda lepšega, vzvišenejšega, nego na te Kranjske ali Noriške Alpe, in ni jih lepših rek, nego sta iz njih izvirajoča Sava in Soča“.

Društvene vesti.

Kranjski deželni predsednik vele-rodni baron Viktor Hein je prevzel pokroviteljstvo „Društva za pospeševanje potništva za Gorenjsko v Bledu“.

Prof. Hraskega večer. Osrednji odbor „Slov. plan. društva je priredil odhajajočemu gospodu profesorju Hraskemu dne 5. novembra t. l. društveni večer v Narodnem domu. Društveni načelnik gosp. prof. Orožen je v svojem govoru opisal velike zasluge slavljenceve za ustanovitev „Slov. plan. društva“ in za njega razvoj. Hrasky je načeloval ustanovnemu odboru in z besedo in delom v kratkem postavil našemu društvu zdravo in trdno podlago. Gospod slavljencec je v odgovoru hvalil neumorno in obsežno delovanje društva in obljubil, da bode v Pragi krepko podpiral slovensko planinstvo. Napijalo se je slavljencu, njegovi gospe soprogi, planinskim cvetkam, gospodu županu Ivanu Hribarju, ki je poleg drugih odličnjakov počastil družbo, in Slov. plan. društvu. Vrla „Ilirija“ je s prekrasnim petjem poveličevala večer. Bodi ji za to iskrena zahvala! Gospodu profesorju Hraskemu pa kličemo tudi s tega mesta, iz srca mu čestitajoč na častnem pozivu na češko tehniko v Pragi: Na zdar!

Novi člani:

I. Osrednjega društva:

Jager Ivan, tehnik na Dunaju.
Bernard Jernej, kaplan v Postojni.
Kregar Ivan, pasar v Ljubljani.

II. Češke podružnice v Pragi:

a) Ustanovniki:

Mestna občina Praška.
Dusil Čenček, prof. drž. gimn. v Kutni Gori.
Kubeš Karel, ravnatelj cukrarnice v Dolnji Cetni.

b) Redni člani:

Goettler Frančišek, dež. inženir v Pragi.
Dr. Horbaczewski Jan, prof. na češki univerzi v Pragi.
Hrabak Jan, c. k. višji rud. svetnik v Pragi.
Chodounsky Frančišek, ravnatelj preizkušališča v Pragi.

Košenský Jos., šolski ravnatelj in pisatelj na Smihovu.

Krěmář K., lekarnar v Rokicelah.

Kunšič Ivan, stud. fil. v Pragi.

Dr. Lerch Jos., veleposestnik na Smihovu.

M. u. dr. Mladějovský Viteslav v Pragi.

Dr. Perner Rudolf, odvetnik v Pragi.

Gospica Pražáková Ela.

Reinsberg Jos., prof. na češki univerzi v Pragi.

Dr. Štekl Herman, odvetnik v Plzni.

Dr. Žitek Emanuel, odvetnik v Pragi.

Podružnica Kluba čeških turistov v Rihnovu n/K.

Darila. Savinski podružnici sta podarila razne fotografije g. S. Magolič, fotograf v Celju, in g. Fr. Weiss, fotograf v Mozirju. Srčna jima zahvala!

Reklamni odsek Slov. plan. društva je imenoval v zmistu § 5. svojih pravil po celi Kranjski v 80 krajih dopisujoče člane. S tem se je pridružil društvu široko razvrščen organizem, katerega delokrog smo objavili že v 9. številki t. l. Obsežno torišče nudi dopisujočim članom zanimivo in koristno delo, zato se je nadejati, da bodo planinskemu društvu povsodi vztrajni in marljivi sodelavci. Ker namerava naše društvo spomladi l. 1898. izdati svojim članom in vsemu potujočemu občinstvu v prid knjižico, ki bi obsegala natančne krajepisne beležke o celi Kranjski, je sestavil reklamni odsek obširno vprašalno polo, katero je razposlal sedaj svojim dopisujočim članom, da sestavijo odgovore. Vprašanja se nanašajo na vse, kar more služiti potniku v pojasnilo o posameznem kraju in njegaa okolici. Krajepisna knjižica bode torej obsegala točne podatke o vsem bogastvu, ki ga ima Kranjska ne le v prirodnem, ampak tudi v umetniškem in zgodovinskem ter v gospodarskem oziru.

Odsek fotografov - amaterjev se lepo razvija. Oglasilo se je mnogo članov iz Ljubljane in okolice ter tudi iz sosednjih dežel. Odsek bode prirejeval poučne večere za pouk in vežbanje v fotografovanju. Tudi se pripravlja na prvo razsavo, katero na-

pravi pri prvem društvenem zabavnem večeru.

Planinski večeri. Osrednje društvo je sklenilo, prirediti vsak teden v ponedeljek v gostilniških prostorih „Narodnega doma“ za društvenike in njih obitelji ter prijatelje društvene večere. S tem je dal odbor društvnikom priliko, da bodo pri teh večerih lahko dobivali vsakovrstne informacije in pojasnila, slišali o najnovejših društvenih načrtih i. t. d. Društveniki bodo poročali o izvršenih in nameravanih izletih. Tudi pevci se bodo zglasovali in zabavali družbo. Prvi večerni sestanek je bil dne 23. t. m.

Česka podružnica napreduje znamenito, kajti pridobila je zopet 3 nove ustanovnike in 15 rednih članov. Družbinski večer, katerega je priredila dne 17. novembra t. l., se je zelo dobro obnesel in naklonil podružnici novih prijateljev. Vzpričo prisotnosti slovenskih visokošolcev je imel posebno prirčen značaj. Dr. B. Franta je predaval „sličice s slovenskih Alp in s Tur“, katere je prepotoval lani in letos. Dejal je, da mu je naš planinski svet napravil veliko več užitka nego Turski. Tudi na prihodnjem večeru bode predavanje o slovenskih alpah.

Gornjegrajska koča. „Savinska podružnica“ je za to kočo že izdelala načrte ter s tesarskim mojstrom sklenila pogodbo. Tudi potrebni les je že posekan in na stavbišču zbran, tako da se s stavbo lahko začne spomladi takoj, ko sneg skopni. Višina koče koda okoli 1460 m. Lega je izborna, popolnoma za vetrom; blizu je voda in raven, velik pašnik, ki se imenuje Smrekovec. Od koče bodeš prišel v 10 minutah na vrh „Za legami“, od koder je krasen razgled po gornji in spodnji Savinski dolini. Kmalu pri koči pa je najlepši pogled na Savinske planine.

Kocbekovo kočo pod Ojstrico je obiskalo letos 64 oseb, izmed katerih se 4 niso hotele vpisati. Članov „Slov. plan. društva“ je bilo 12, „Ö. T. Ca“ 4, „D. u. Ö. A. Va“ 1 (ne glede na to, da so 3 „Ö. T. Ca“ ob enem tudi člani „D. u. Ö. A. Va“). Legitimacije jih je imelo 15 od

„Slov. pl. dr.“, 4 od drugih društev. — Obiskovalcev je bilo s Štajerskega 47 (iz Solčave 4, iz Luč 10, z Ljubnega 6, iz Gornjega Grada 13, iz Mozirja 3, iz Celja 6, Št. Jurija ob Taboru 1, iz Sv. Jakoba v Slov. Gor. 2, z Gomilskega 1, iz Gradca 1), s Kranjskega 6 (iz Ljubljane 3, s Holmea 1, iz Hotiča pri Litiji 1, iz Stranj 1), z Dunaja 4, iz Nemčije 3, iz Italije 1, 3 od drugod. — V kočo je prišlo skozi Robanov Kot 17 turistov, iz Bistriške doline 9, iz Luč na Planinška 24, po štajerski Beli 1, od Okrešlja na Kamniško sedlo in po Planjavi 5; za 8 se jih ne ve, od kod so prišli. Na Ojstrico je šlo — večinoma po novem potu — teh obiskovalcev menda 64, ker jih je toliko vpisanih v tamošnjo spominsko knjigo „Slov. plan. društva“. — Kočo je oskrboval Jurij Planinšek od 15. julija do 15. septembra. Prvi turisti so bili v koči 27. junija, zadnji pa 31. oktobra.

Turistika l. 1897.:

Luče: V spominsko knjigo „Slov. plan. društva“ pri g. Jakobu Planinšku, p. d. Meznija, se je vpisalo 180 turistov, v knjigo v gostilnici pri Raduhi pa 110.

Planinšek: V spominsko knjigo „Slov. plan. društva“ se je vpisalo 30 turistov.

Ojstrica. V knjigi „Slov. planin. društva“ je vpisanih 56 turistov, v nemški pa 36, vendar je med temi dosti takih, ki so se vpisali tudi v slovensko knjigo. Vseh je bilo okoli 80 turistov na Ojstrici.

Cesta iz Železne Kaplje v Logarjevo dolino se utegne vendarle zgraditi. Državni poslanec pl. Berks je v poslanski zbornici predložil prošnje Ljubenske, Luške in Solčavske občine, okrajnega zastopa Gornjegrajskega ter Slov. plan. društva, državni poslanec Eisele pa prošnje koroških občin. Razen tega je Avstrijski turistični klub predložil prošnjo ministrstvu za notranje stvari, katero so podpisali tudi Nem. in avstr. plan. društvo, Avstr. plan. klub in Štaj. gorsko društvo. Ponatisk prošnje, katerega je objavilo že mnogo časnikov, so dobili vsi poslanci obeh zbornic. Dal Bog, da bi se vse želje tudi kmalu uresničile.

Meteorologično poročilo s Kredarice za mesec september. Opazovanje na toplomeru je kazalo povprek: ob sedmih zjutraj 3.6° , ob dveh popoldne 6.1° in ob devetih zvečer 3.6° Celsija. Srednja zračna temperatura v mesecu septembru je znašala potemtakem 4.5° . Dne 26. septembra ob dveh popoldne je kazal toplomer 15.2 (največ), dne 8. septembra ob sedmih zjutraj — 2.2° (najmanj). Barometer (aneroid) je kazal največ dne 25. ob sedmih zjutraj 744.0 m/m in najmanj dne 4. tudi ob sedmih zjutraj 441.6 m/m, torej vedno enakomeren zračni tlak. Izmed vetrov se je opazoval sever 4 krat, severovzhod 8 krat, vzhod 1 krat, jugovzhod 22 krat, jug 9 krat, jugozahod 2 krat, zahod 5 krat, severozahod 22 krat, brezvetrije pa 17 krat. Najlepši dnevi so bili 26., 27. in 28. septembra; kajti vse te tri dni zaporedoma je bilo jasno in gorko ter brez vetra, kakor je v teh visokih krajih redkokdaj toliko časa, sosebno brez vetra. Padavine je bilo v celem mesecu 175.4 m/m. Največ dežja je padlo dne 19. septembra, namreč 70.0 m/m. Deževalo je 12 krat in ob enem tudi snežilo 7 krat. Megleno je bilo 16 krat, viharo pa 1 krat. Za hribolastvo je bilo jako ugodno zadnjo tretjino meseca, kajti ves ta čas je bilo jasno in gorko. I. M.

Vožnja po Ljubljani. Pred več kot 40 leti je že prevažal parobrod Ljubljane na Vrhniko ali pa v Podpeč do pod treh prijaznih gričev pod Krimom, od koder so potem romali k Sv. Ani, k Sv. Jožefu ali pa na Žalostno Goro. Žal, da je vsled raznih nezgod kmalu prenehala ta vožnja. — Kako vse drugačno je bilo včasih življenje na Ljubljani! Veliko število malih in velikih čolnarjev, ki so živeli le ob čolnarjenju, je prevažalo blago z ladjami po njej. A tudi v zabavo so se Ljubljane kaj radi vozili po Ljubljani ter prirejali velike veselice, o katerih je kaj mikavno brati poročila. Sčasoma pa je to vse ponehalo;

Ljubljana je izgubila kot prometna proga svoj veliki pomen, in tudi meščane je minilo polagoma veselje do vožnje po njej ter do božje poti k Sv. Ani in na Žalostno Goro. Ko je ponehal voziti parobrod, je zamrlo to potovanje skoro popolnoma. Dne 14. t. m. pa je zopet začel voziti majhen parobrod med Vrhniko in Ljubljano. Upati je, da se z nova oživi potovanje k Sv. Ani in na Žalostno Goro. „Slov. plan. društvo“, ki mu je namen, vzbujati zanimanje za hojo po lepih slovenskih krajih, je zaznamovalo pot iz Podpeči k Sv. Ani (481 m) in od tod v Preserje, vas ležečo pod Sv. Jožefom (437 m) in tudi ne daleč od Žalostne Gore (415 m). Iz Preserja, ki je oddaljeno od Podpeči slabe pol ure, kakor tudi iz Jezera, ki tudi ni dalje od Podpeči, pelje zaznamovana pot čez Planinico na Krim (1106 m). (Glej spis „Na Krim“ „Pl. V.“ 129./141. št. 1896. l.) — Partija na Krim kakor tudi k Sv. Ani je kaj zanimiva in prijetna. Vsekakor so ti kraji vredni, da bi se bolje zanimali za nje hribolazci in prijatelji narave, zlasti pa sedaj, ko je olajšan dohod. Na izvirke Ljubljane, na Vrhniko in njeno lepo okolico, menim, mi ni treba še posebej opozarjati. J. C. Oblak.

Norveške turisticinje. V Norvegiji se novejši čas za hribolastvo zanima tudi ženska mladež. V skupinah se odpravljajo mlada dekleta s palico v roki in torbo na rami na pot po Norvegiji in potujejo čisto po tri do štiri tedne daleč od svojega doma po pustih, neobljudenih krajih, koder ni ne cest, ne pošte, niti telegrafa, in od koder se po daljšem času vračajo sveža in krepka domov. Roditelji ne branijo svojim hčeram napravljati takih izletov, in norveško občinstvo sprejema te potovalke povsodi z iskrenim sočuvstvom. Kdor pozna izredno visoko naobraženost in nrvnost norveškega naroda in stališče, katero zavzema norveška žena v družini, se ne bode čudil, da potuje ženska mladež brez vsakršne opasnosti in nadlege. I. M.

Poziv!

Ker nekateri p. n. društveniki še sedaj niso poslali prispevka za l. 1897., jih odbor Slov. plan. društva prosi prav vljudno, naj vendar ob koncu leta izvolijo poravnati zastalo plačilo.

Novo urejena lekarna
PRI MARIJI POMAGAJ
M. Leustek

v Ljubljani na Reseljevi cesti št. 1
 (poleg Mesarskega mosta)

priporoča svoja zanesljiva, sveža in preizkušena zdravila, kakor tudi vse v farmacovitiško-higienično stroko spadajoče izdelke, kateri so v zalogi vedno v najboljši kakovosti.

Za turiste priročni lekoci v zavojih.

J. BONAČ,

v Ljubljani, v Šelenburgovih ulicah št. 6 zraven nove pošte,

priporočam vljudno svojo **trgovino s papirjem** in s **pisalnimi potrebščinami**. Vzorce papirja pošiljam na ogled.

V svoji **knjigovoznici** izdelujem **vezi priproste in najfinejše**.

Oroslav Dolencec,

svečar in lectar,

trgovec z medom in voskom v Ljubljani, v Gledaliških ulicah št. 10.

Prodaja izvrstno brinje in brinovec ter medicolastnega izdelka po nizki ceni.

Kupuje med v panjih in sodčkah, pa tudi vosek in suho satovje.

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Parnih ulicah št. 9, (zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj kamenoseški obrt, posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke, marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi na zahtevo zastouj.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohišvena dela.

Delo realno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

HUGON IHL

v Ljubljani, Pred škofijo števil. 2, *priporoča*

svojo veliko zalogo vsake vrste **suknena** in **manufakturnega blaga** na debelo in na drobno po nanižjih cenah.

Vnanja naročila izvršuje hitro in natančno.

Josip Maček

na Mestnem trgu v Ljubljani

priporoča svojo zalogo mnogovrstnih domačih in tujih žganih pijač, kakor: pristen brinovec, slivovko in tropinovec, I. vrste francoski in ogrski konjak, rum in mnogovrstne druge likerje po nizki ceni.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41 in v Slovinskih ulicah št. 10—12.

Tovarna

oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga

slikarskih in pleskarskih predmetov.

Andrej Druškovič,

trgovec z železnino

v Ljubljani,

na Mestnem trgu št. 10.

Optični zavod

J. PH. GOLDSTEIN

prej E. Rexinger

v Ljubljani, Pod trančo št. 1, priporoča svojo bogato zalogo naočnikov, daljnogledov, kukal od 5 do 40 gld., barometrov, termometrov, kompasov itd.

Vsakršni popravki se izvršujejo hitro in ceno.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,

priporoča

svojo na novo urejeno delavnico za **Florijansko cerkvijo v ulicah na grad št. 7**, v naročitev vsakovrstnih **strugarških košenil, roženih in drugačnih izdelkov**, ki jih bodo solidno in ceno izvrševali po načrtih ali brez njih.

Živež za hribolazce.

Maggijeve buljonske glavice in zavojice z Maggijevo juho, grahove klobase, jako krepilne, vkusne in se mahoma pripravijo.

Živila zavzemajo malo prostora.

Dobiti pri Josipu Matiču v Celju.

Jul. Maggi & Co.
v Bregencu.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovce iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov. Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

IVAN URAN,

izdelovalec glinastih proizvodov v Ljubljani,
v Igriških ulicah št. 8,

priporoča veliko svojo zalogo izdelanih raznobarnih peči za sobe, dv. rane in razne druge prostore, dalje modelnasta ognjišča in sploh vsakovrstne glinaste izdelke.

Vse po najnižji ceni in priznano dobro.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznano izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

✦ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ✦

Živež za turiste.

Mesne konzerve, Maggijeve buljunske glavice in povitke za juho, sir, kavo, čaj, čokolado, kakao, rum, konjak, slivovec itd. itd. prodaja in pošilja kar najboljše vrste

Josip Matič,

prodajalec specorijskega blaga in delicatne v Celju na Štajerskem

✦ Ceniki zastoj in franko. ✦

Vsakovrstne

napise na les, kovino in steklo

izvršuje natančno in po ceni!

VINKO NOVAK

v Ljubljani, na Poljanski cesti 35.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,
se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajo ih del in za zalogo raznih tiskovin.

GRIČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9,
priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavrtnice.

Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo ločno in ceno na Dunajnu.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franko in zastoj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 7,

se priporoča

za vsake vrste ključarska dela,
katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Turistovske palice z močnimi jeklenimi ostmi, raznovrstne izprehodne palice, prav umetne izdelke iz rezljanega lesa, galanterijske in usnjene reči, bižuterijo itd. ter otročje vozičke vsake vrste

priporoča

FR. STAMPFEL

v Ljubljani na Kongresnem trgu v poslopiju Tonhalle.

Novo! Novo!

Žepne kozarce z
ALJAŽEVIM STOLPOM

priporoča

Peregrin Kajzelj,

trgovec s steklom in porcelanom na Starem trgu v Ljubljani.

J. Klauerjev
planinski liker

iz kranjskih gorskih zelišč,
imenova.

Triglav,

je izvrstna pijača najljubšega okusa. Triglav vpitva jako dobrodejno na želodec in čudovito poživlja te o. V njem ni nobene snovi, ki bi kolikolej škodila zdravju. To so dokazale kemične preiskave prof.

B. Knapičeva, ravnateljica c. kr. preskušalnice v Klosterneburgu, prof. dr. L. Roesslerja, in ravnateljca c. kr. preskušalnice na Dunajnu, dr. E. Meisla.

Vsi ti strokovnjaki so izrekli, da je Triglav **izboren liker**.

Pristni Triglav

se dobiva v malih in velikih steklenicah s posebno **varstveno znamko** samo pri izdelovalcu, trgovcu

J. Klauerju
v Ljubljani.